הקדישו הדר בו מעלה שכר להקדש הקדישו הדר בו היכי מצי מקדיש א) לה ¹איש כי יקדיש ביתו קדש אמר רחמנא ב)מה ביתו ברשותו אף כל ברשותו הכי קאמר הקדישו משכיר הדר בו מעלה שכר להקדש הקדישו משכיר היכי דייר ביה במעילה קאי ותו מעלה שכר להקדש כיון דמעל ביה נפיק לי' שכר לחולין דאמר לכשיבא שכרו יקדש והא אין אדם מקדיש דבר שלא בא לעולם אמר רב יהודה אמר רב הא מני ר"מ היא דאמר ג)אדם מקדיש דבר שלא בא לעולם איכא דאמרי א"ל רב פפא לאביי ואמרי לה ד) רב מרי בר חמא לרב חסדא כמאן כר"מ דאמר אדם מקדיש דבר שלא בא לעולם אמר ליה ואלא כמאן:

מתני' ה)חייבי ערכין ממשכנין אותן ג) ו) חייבי חטאות ואשמות אין ממשכנין אותן חייבי עולות ושלמים ממשכנין ז) אותן אע"פ שאין מתכפר לו עד שיתרצה שנאמר ²לרצונו כופין אותו עד שיאמר רוצה אני ח)וכן אתה אומר בגיטי נשים כופין אותו עד שיאמר רוצה אני:

גמ' אמר רב פפא פעמים שחייבי חטאות ממשכנין אותן חייבי עולות אין ממשכנין אותן חייבי חטאות ממשכנין אותן ט) בחטאת נזיר דכיון י)דאמר מר אם גילח על אחד משלשתן יצא ואם נזרק עליו אחד מן הדמים הותר הנזיר לשתות יין וליטמא למתים פשע בה ולא מייתי חייבי עולות אין ממשכנין אותן בעולת יולדת מאי ניהו דאקדמיה קרא והאמר רבא למקראה הקדימה הכתוב אלא בעולת מצורע דתניא כ) רבי ישמעאל בנו של רבי ל) יהודה בן ברוקה אומר כשם שחטאתו ואשמו מ) עיכבתו כך עולתו עיכבתו: ואף על פי שאין מתכפר לו עד שיתרצה נ): ת"ר יקריב אותו ס)מלמד שכופין אותו יכול בעל כרחו ת"ל לרצונו הא כיצד כופין אותו עד שיאמר רוצה אני אמר שמואל עולה צריכה דעת שנאמר לרצונו מאי קמ"ל תנינא אף על פי שאין מתכפר לו עד שיתרצה שנאמר לרצונו לא צריכא דפריש ליה חבריה מהו דתימא כי בעינן דעת מדידיה אבל מדחבריה לא קמ"ל זימנין דלא ניחא ליה דליכפר במידי דלא דידיה מיתיבי חטאתו ואשמו של פלוני עלי

לדעת

הקדישו סדר בו וכו'. קס"ד שהדר בו הקדישו (א): ס) ע)[**נפיק ליה שכר לחולין**] וצ"ל דל"ג **שכר** וה"ג **כיון דמעל נפיק ליה לחולין.** כלומר משהנהנה בתשמיש הבית ומעל יצא הבית לחולין כדתנן (מעילה דף יט:) אין מועל אחר מועל במוקדשין אלא בבהמה וכלי שרת בלבד וקרן וחומש אית ליה לשלומי ולא שכר להקדש דכל מידי דהקדש מכי מעל ביה נפיק לחולין דאמרינן במסכת מעילה (דף יח.) אין מעילה בכל מקום אלא שינוי וכן הוא אומר וימעלו בני ישראל מעל בה' ויעבדו את הבעלים פ) והיינו שינוי שמוציאו מהקדש לחול: **לכשיבא שכרו יקדש.** השכר והבית לא הקדיש: **מתנ' ממשכנים אותן].** עולות ושלמים. אע"ג דשלמים ק) מכפרת אעשה הואיל ולאו חובה היא עליה לא חשיב לה כפרה ולאו לשהויי הלכך ממשכנין אותן: **גמ' משלשתן.** חטאת או עולה או שלמים דג' קרבנות כתובין בו ואמרי' בספרי דבי רב ר) ואחר ישתה הנזיר יין ש) אחר מעשה יחידי: **בעולת יולדת.** דלא משתריא בקדשים עד דמתיא לה: **מאי ניהי דאקדמה קרא.** כלומר מאי טעמא אמרת דעולתה מעכבתה משום דאקדמיה קרא עולה מקמי חטאת דכתיב תביא כבש בן שנתו לעולה וגו' ת): **והאמר רבא למקראה הקדימה הכתוב.** שתהא נקראת במקרא תחילה ולא שתקרב תחילה בפרק כל התדיר במסכת זבחים (דף צ.): **דמפריש ליה חבירו.** שהיה זה חייב עולה ובא חבירו והפרישה משלו לכפרתו של זה וקאמר שמואל דבעינן שיודיע את המתכפר: **מדידיה.** כגון היכא דב"ד ממשכנין אותו צריך שיאמר רוצה אני:

מלות חלילה (יבמות קג.) א"ר ט) פפא משמיה דרבא יא) [סנדל] המוסגר לא תחלוץ ואם חלצה חליצתה כשרה סנדל המוחלט לא תחלוץ ואם חלצה חליצתה פסולה ופרש"י שם דסנדל המוסגר לא תחלוץ בו לכתחלה משום גזירה דסנדל המוחלט מיהו אם חלצה חליצתה כשרה משום דמלות לאו ליהנות ניתנו אלמא משמע סנדל המוחלט אסור בהנאה וצ"ל דאין הכי נמי דהוא אסור בהנאה והא דאמר הכא דאומר לו הרי שלך לפניך היינו כגון דא"ל בית זה וכיון דהוא בעין אינו חייב להעמיד לו בית אחר מיהו הוא הפסיד שכרו והוי כמו מתה או נשברה דאמר התם חייב להעמיד לו חמור אחר ופרש"י שם או יפסיד שכרו: **הכי** קאמר הקדישו משכיר הדר בו מעלה שכר להקדש. יב) תימה דהכא משמע דמשכיר יכול להקדיש ביתו אחר שהשכירו אע"ג דמשתעבד לשוכר ובכתובות פ' אף ע"פ (דף נט: ושם) אמר הא לא דמיא אלא לאומר שדה זו שמשכנתי לך לכשאפדנה תקדוש דקדשה משמע דווקא משום דקאמר לכשאפדנה אבל לאלתר לא מצי מקדיש לה הכא נמי לא מצי מקדיש ליה ובפ' איזהו נשך (ב"מ עג: ושם) אמרינן רב מרי בר רחל משכן ליה ההוא עובד כוכבים ביתא אזל זבניה לרבא נטר שתא ושקל אגר ביתא אמטי ליה לרבא א"ל האי דלא אמטאי אגר ביתא עד האידנא משום דהוה משכנתא ולא הוה יג) עובד כוכבים מסלק ליה השתא ניסקיל [מר] אגר ביתא משמע דיכול הלוה למכור וא"כ אמאי אינו יכול להקדיש מיד ואור"י דכן הדין המותר יותר מכנגד מעותיו הוא יכול להקדיש ולמכור מיד והא דאמר התם לכשאפדנה דמשמע אבל השתא אינו יכול להקדיש היינו כשהוא רוצה להקדיש הכל והיא דאיזהו נשך (שם) זבין לו המותר והכא יכול להקדיש המותר והא דאמר הדר בו מעלה שכר להקדש היינו משום דיש לו להקדש שותפות עמו ואין כל אחד יכול לברר חלקו ויש מחלקין בין משכיר ללוה דדוקא לוה שלא תחזור אליו עוד כלא פרעון מעות ההוא ודאי לא מצי להקדיש אבל משכיר שלאחר השלמת זמן השכירות תחזור לו נכנס יכול הוא להקדיש מיהו הסיא דאיזהו נשך לא מיתרצא בהכי מיהו תימה דאשכחן בעלמא הקדיש לוה ומזבין לוה משמע דמצי מקדישו ומזבין מיהו ב"ח מוציאו מיד ההקדש ומיד הלוקח כשילוה לגבות חובו אם אין לו לגבות ממקום אחר מידי דהוה אעשה עבדו אפותיקי מכרו או הקדישו דב"ח מוציא הימנו מיהו כל זמן שלא גבאו הוא קדוש ומכור ל)הכא משמע דמשכיר יכול להקדיש הכי נמי יכול לאסור על השוכר וכן הלכה ק)הכא משמע דאין השוכר יכול להקדיש מדפריך הדר בו היכי מצי מקדיש ליה איש כי יקדיש את ביתו אמר רחמנא מה ביתו ברשותו אף כל ברשותו וקשה דבתוספתא תניא אם הקדישו שוכר מקודשת ויש לומר הכא נמי השוכר מצי מקדיש ליה כל זמן שהוא ברשותו וה"ה דמצי אסר ליה לכולי עלמא כל ימי שכירותו והא דפריך הכא היכי מצי מקדיש ליה יד) (והאי) ר)[האי] דקאמר מעלה שכר להקדש טו) (הכא) פריך והכי ר)[פריך] היכי מצי מקדיש לענין דמעלה שכר הא אינו טז) ברשותו מיהו תימה דהכא משמע דמשכיר מצי מקדיש ליה ובתוספתא תניא דאינה מקודשת וזה לשון תוספתא ש)השוכר שדה מחבירו ועמד השוכר והשכירה לאחר רשאי בעל הבית שיאמר לו אין לי חשבון עם כל אדם אלא עמך עמד בעל הבית ומכרה מחשבין עם בעל הבית עמד בעל הבית והקדישה אינה מקודשת עד שתחזור לרשותו יז) וכל מה שנהנה ממנו הרי זה מקודשת עמד השוכר והקדישה הרי זו מקודשת עד שתצא מרשותו ומעלה שכר להקדש עד כאן לשון התוספתא וי"ל דהא דתניא בתוספתא דאין המשכיר יכול להקדיש היינו שהקדיש לו שכרו והכא מיירי בשלא הקדיש שכרו וה"נ איתא בירושלמי יח) למקום שנהגו המשכיר בית לחבירו ועמד והקדיש הרי זו מקודשת יט) אימתי בזמן שלא הקדיש לו שכרו אבל הקדיש לו שכרו הרי זה כ) ת)דבריו קיים:

הכי גרסינן כיון דמעל נפיק ליה שבר לחולין וכן הוא ברוב ספרים וה"פ כיון דמעל כו' כלומר שכר הבית נפיק לחולין שהרי חבירו כא) הקדיש (השכיר) את הבית והוא לא ידע ומעל כשדר בו ונפיק ליה כב) א)השוכר בתורת מעילה אבל אין לפרש כיון שמעל נפיק הבית לחולין כג) וכפרש"י ב)וקאמר לו ר"מ אמר על ההיא דתניא בתוספתא דמעילה (פ"ב) בקע בקרדום של הקדש וכא חבירו ובקע בו וכא חבירו ובקע בו כולם מעלו ג)ונשאלהי פרק הנהנה (מעילה יט:) תנן אין מועל אחר מועל בקדשים אלא בבהמה וכלי שרת היינו דקדושת הגוף לא מתחלל ע"י מעילה כמו קדושת דמים וקרדום לאו היינו כלי שרת ד)אלא קדושת דמים הוא ולא כד) יחשב כלי שרת מטעם שמביא אחרים לידי קדושת הגוף הוא עצמו לא כל שכן שיבא לידי קדושת הגוף דמהאי טעמא חשבינן שאר כלי שרת קדושת הגוף:

הכי דייר ביה במעילה קאי. ואע"פ שלא פגם מעל כדתנן (דף יח.) הנהנה מן ההקדש ש"פ ואע"פ שלא פגם מעל ואע"ג דלאין מועלין במחובר לקרקע כדאיתא במס' מעילה פרק הנהנה מן ההקדש (שם) צ"ל הך סוגיא דהכא אתיא כרב דאמר תלאו ולבסוף חברו הוי תלוש כדאמר המשתחוה לבית אסרו ובפרק הנהנה (דף כ. ושם) נמי מייתי לה להיא דרב דאמר התם וכיון דבני להו מיהא מעל מ"ט:

אמר

עין משפט נר מצוה

כב א מיי' פ"ו מהל' ערכין הלכה ל:

כג ב מיי' פ"ב מהל' ערכין הלכה יד:

כד ג ד מיי' פ"ד מהל' מעשה"ק הלכה יז:

כה ה מיי' פ"ב מהל' גירושין הלכה כ טוש"ע אה"ע סימן קלד סעיף ה וסימן קנד סעיף כא:

כו ו מיי' פ"ד מהלכות מעשה"ק הלכה יז:

כז ז מיי' פ"ח מהלכות נזירות הלכה ג:

כח ח מיי' שם הלכה ה:

כט ט מיי' פ"ד מהל' מעשה"ק הלכה ל:

מסורת הש"ס

א) [ב"ק סח: ע"ש סט: ב"מ ו. [illegible]], ב) [כתובות נט:], ג) ב"ק מ. קג. [לקמן כג:], ד) [illegible], ה) [קדושין נ. ב"ב מח.], ו) נזיר מה: [illegible], ז) [illegible], ח) [illegible], ט) זבחים צ. [illegible], י) [illegible]

מוסף רש"י

חייבי ערכין ממשכנין אותן. גובר נכנס לבתיהן ונוטל בעל כרחן (לקמן כג.) [illegible]

רבינו גרשום

[illegible]

תורה אור השלם

1. ואיש כי יקדש את ביתו קדש ליי והעריכו הכהן בין טוב ובין רע כאשר יעריך אתו הכהן כן יקום: ויקרא כז יד

2. אם עלה קרבנו מן הבקר זכר תמים יקריבנו אל פתח אהל מועד יקריב אתו לרצנו לפני יי: ויקרא א ג

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה הקדישו וכו' הקדישו הס"ד ואח"כ מ"ה כיון דמעל ביה נפיק ליה [illegible]

שיטה מקובצת

[illegible]

להביאן: אע"פ שאין מתכפר לו. האי מתכפר [לו] לא כפרה ממש [illegible]

[illegible]

א) נראה דל"ל היכא

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones